

Mgr. Pavel Beneš

Druhý život cisterciáckého kláštera v Plasích (1623-1785): Proboštví v Mariánské Týnici a kaple jména Panny Marie v Mladoticích v projevech řádových festivit.

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce Pavla Beneše anoncuje autorův zájem o „druhý život“ plaského kláštera se zaměřením na dvě klíčové stavby, bezprostředně související s barokním rozkvětem plaského klášterního panství. V úvodu autor přehledně sumarizuje dosavadní literaturu a možné badatelské přístupy. Následuje oddíl věnovaný cisterciáckému řádu a jeho působení v Čechách, na něž navazují kapitoly věnované mariánské účtě a vlastnímu „druhému životu“ kláštera. Práci uzavírá oddíl věnovaný klášterní každodennosti a festivitám a stručný půlstránkový závěr.

Dle názvu práce má být tato věnována zejména problematice „festivit“, zaměřených na dvě konkrétní místa – Mariánskou Týnici a Mladotice. Problémem je, že tento cíl naplňuje jen částečně – v poslední kapitole a ještě nikoli výlučně ve vztahu ke jmenovaným místům. Odhlédneme-li od zamýšleného tématu práce a zaměříme se na text samotný, můžeme konstatovat, že se jedná o historickou syntetickou práci, která na základě informací z dosavadní literatury podrobně popisuje klášter a jeho uměleckou výzdobu včetně ikonografie, která je zde správně chápána jako klíč k pochopení objednavatelského záměru i vlastního smyslu uměleckých děl.

Problém však nastává ve chvíli, kdy autor přechází z „čisté“ historie na pole ději umění. Analýzy interpretace jednotlivých staveb, které vytvářejí rámec pro další umělecká díla i vlastní duchovní život kláštera, jsou důsledně přebírány od jiných autorů, aniž by zde byl byt' i minimální interpretační vklad autora práce. Popisy jednotlivých staveb i děl navíc nesměřují k nějakému vyššímu syntetickému závěru či nové interpretaci, ale zůstávají jen prostou informací, s níž není nijak umělecko-historicky pracováno. Části věnované festivitám spočívají v přepisu historických textů, které opět nejsou nijak propojeny s předchozími kapitolami a zůstávají zde tak jako sice velmi zajímavý, ale osamělý historický pramen, který opět není nijak interpretován. Závěr práce není plnohodnotným závěrem, ale jen jakousi autorskou poznámkou, která opět nepřináší klíč k propojení nebo alespoň vysvětlení sledovaných témat.

Budeme-li práci posuzovat podle jejího názvu, musíme bohužel konstatovat, že její cíl naplněn nebyl. Vlastní text lze hodnotit jako poměrně dobré shrnutí dosavadní literatury, v němž lze jen těžko rozeznat nějaký vlastní autorský příspěvek. Práci zcela chybí vlastní umělecko-historický přístup a zejména propojení jednotlivých částí. Absence skutečného závěru nám navíc znemožňuje posoudit, jak chtěl vlastně autor práce téma uchopit a uzavřít.

Jsem na rozpacích, jak práci hodnotit. Vzhledem k odvedené práci na poli shrnutí dosavadní literatury jsem ochoten práci doporučit k obhajobě, avšak rozhodně ji nemohu hodnotit výše než dobře.

V Praze, 8.9.2016.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.